1/2

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil “25” 08

IQTISODIY TAHLIL

FANI BO‘YICHA

SILLABUS

Kunduzgi bo‘lim uchun

Bilim sohasi: **300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot**

Ta’lim sohasi: **310 000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar**

Ta’lim yo’nalishi: **60310400 – Iqtisodiyot xavfsizlik**

SAMARQAND – 2024

Сканировано с CamScanner

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60310400 – Iqtisodiyot xavfsizlik

Fan nomi:	Iqtisodiy tahlil
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ECOANA104
Yil:	3
Semestr:	5-6
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	240
Ma'ruza	60
Amaliy mashg'ulotlar	60
Labaratoruya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	120
Kredit miqdori:	8
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o`qitishdan maqsad – boshqaruv, moliyaviy va investitsion qarorlar qabul qilish uchun xo`jalik sub'ektlarida resurslardan foydalanish holatini, faoliyat samaradorligini, moliyaviy holatini hamda ularning o`zgarishlarini, o`zgarishlarga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash, hisob-kitob qilish, baholash yo`llarini o`rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INVANA206 Investitsiyalar tahlili
3.	ACCOUN106 Buxgalteriya hisobi va audit

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	talabalarda xo`jalik sub'ektlarining moddiy, moliyaviy va mehnat resurslaridan foydalanish holatiga baho berish;
TN2	ishlab chiqarish – tijorat va moliya faoliyati samaradorligiga baho berish;
TN3	sub'ektlarning iqtisodiy va moliyaviy salohiyatini baholash;
TN4	boshqaruv samaradorligiga ob'ektiv baho berish haqida bilishlari kerak;
	Ko'nikma jihatidan:
TN5	faoliyatning kuchli jihatlari va zaif tomonlarini aniqlashni;
TN6	aktivlarning bugungi va kelajakdagi qiymatini oshirishda aniq boshqaruv

Сканировано с CamScanner

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Yahyoyev To'lqin Ismatulla o'g'li – "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasi assistenti;
E – mail:	yahyoyevtolqin93@mail.ru
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasi
Taqrizchilar:	**D.Q.Usmonova** – SamDU Kadrlar menejmenti va biznes kafedrasi mudiri, i.f.n, dotsent; **S.I.Yahyoyev** – "Start Servis Max" MChJ rahbari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 9-16-01/3)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasining 2024 yil 24 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i	I. Shodmonov
Fakultet dekani	Sh.Islomov
Kafedra mudiri	A. Xoliqulov
Tuzuvchi	T.Yahyoyev

	qarorlarini tayyorlash yuzasidan zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	Iqtisodiy tahlilning predmeti, asosiy vazifalari va tamoyillari..	2
M2	Iqtisodiy tahlilning metodi va usullari	4
M3	Iqtisodiy tahlilning turlari	2
M4	Tahlil ishlarini tashkil qilish va manbalar bilan ta'minlash	2
M5	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning marketing faoliyatida tahlil	2
M6	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mahsulot (ish,xizmatlar) ishlab chiqarish va sotish hajmini tahlili	2
M7	Buxgalteriya balansi va moliyaviy holat tahlili	4
M8	Korxona aktivlari tahlili.	2
M9	Korxona passivlari tahlili.	2
M10	Foyda va zararlar tahlili	2
M11	Korxona daromadlari tahlili	2
M12	Korxona xarajatlari tahlili	2
M13	Pul oqimlari tahlili va uning kutilishlarini bashoratlash	2
M14	Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M15	Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M16	Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M17	Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'lari manbasining tahlili.	2
M18	Investitsiyalar va investitson faoliyat tahlili	2
M19	Asosiy vositalar holati va ulardan samarali foydalanish tahlili	2
M20	Moddiy resurslar bilan ta'minlanganlik va ulardan foydalanish tahlili	2
M21	Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik va mehnat unumdorligi tahlili	2
M22	Mahsulot ishlab chiqarish va davr xarajatlari tahlili	4
M23	Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida marjinal tahlil	2
M24	Moliyaviy barqarorlik tahlili	2
M25	Kreditga layoqatlilik tahlili	2
M26	Moliyaviy natijalar va rentabellik tahlili	4
	JAMI:	**60**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Iqtisodiy tahlilning amaliyotda qo'llanilishi hamda zarurati.	2
A2	Iqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan usullarni amaliy jihatlari.	4
A3	Iqtisodiy tahlilning turlari.	2
A4	Hisoblanadigan hamda hisoblanmaydigan axborot manbalari	2
A5	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning marketing faoliyatida tahlilini amaliy jihatlari	2
A6	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mahsulot (ish,xizmatlar) ishlab chiqarish va sotish hajmini tahlilida amaliy yondashuvlar	2
A7	Buxgalteriya balansi va moliyaviy holat tahlilining amaliy jihatdan zaruriyati	4
A8	Korxona aktivlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A9	Korxona passivlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A10	Foyda va zararlar tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar	2

Сканировано с CamScanner

A11	Korxona daromadlari tahlilini amliyotda qo'llanilish jihatlari	2
A12	Korxona xarajatlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A13	Pul oqimlari tahlili va uning kutilishlarini bashoratlash	2
A14	Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlilini amalga oshirish bosqichlari	2
A15	Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlilida o'rganiladigan asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar	2
A16	Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
A17	Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'lari manbasining tahlili.	2
A18	Investitsiyalar va investitson faoliyat tahlili zaruriyati	2
A19	Asosiy vositalar holati va ulardan samarali foydalanish tahlili	2
A20	Moddiy resurslar bilan ta'minlanganlik va ulardan foydalanish tahlili	2
A21	Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik va mehnat unumdorligi tahlili	2
A22	Mahsulot ishlab chiqarish va davr xarajatlari tahlilini amaliy jihatlari	4
A23	Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida marjinal tahlil	2
A24	Moliyaviy barqarorlik tahlilini amalga oshirish texnalogiyasi	2
A25	Kreditga layoqatlilik tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A26	Moliyaviy natijalar va rentabellik tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar	4
	JAMI:	**60**

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyogarlik ko'rish va uy ishlarnini bajarish	60 soat
2	Vaziyatli masalalarni bajarish	20 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	20 soat
4	Investitsiyalarni moliyalashtirishga oid berilgan mavzular bo'yicha esse yozish	20 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	
6	Berilgan mavzu bo'yicha kurs ishini bajarish	

Asosiy adabiyotlar	
1.	Мельник М.В., Поздеев В.Л. Экономический анализ: Учебник и практикум. Москва: Юрайт, 2020.-261 ст.
2.	Pardayev M.Q. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. T: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi" DUK, 2020.-588 b.
3.	Raximov M.Y., Kalandarova N.N. Moliyaviy tahlil. Darslik. T: Iqtisod-Moliya. 2019.-736 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 24 fevraldagi PQ-4611-sonli "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarori.
2.	Raximov M. Iqtisodiyot sub`ektlari moliyaviy holatining tahlili. Uslubiy qo'llanma. T.; Iqtisod-Moliya, 2015. -156 b.
3.	Pardayev M.Q., Isroilov J.I., Isroilov B.I. Iqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma. T.:Print Line Group, 2017.-533 b.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Сканировано с CamScanner